

CONSCIÈNCIA
D'ARA
I la setmana que ve:
La malenconia en
temps d'incertesa

Estils

L' hora de les mesquites inclusives?

Cada vegada hi ha més ciutats que obren mesquites que no discriminen per gènere o orientació sexual

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Res inamovible, al contrari. I en aquest moviment constant n'hi ha que expressen la seva angoixa, por i incertesa amb tota la càrrega violenta possible. Violència física, de paraula, simbòlica, fins i tot emparada –diuen– per la mà de Déu. Tot s'hi val quan es tracta de posar fre al moviment... *E pur si muove*. Es mouen les creences, les fes, els dubtes i, també, les ànsies que no es moguin, de controlar-les, d'ofegar-les. L'islam no és cap excepció.

El gran filòsof i antropòleg tunisià, hel-lenista i arabista Youssef Seddik (1943) afirma: “Des del segle X la tradició islàmica de la lectura interpretativa s'ha apropiat de la condició, en cap cas reconeguda a l'Alcorà, de ser la dispensadora exclusiva del sentit del missatge. És necessari, en els espais del debat democràtic –almenys a Europa, on l'islam ha trobat una nova autoctonia–, de portar el debat al carrer, a qualsevol ciutadà i ciutadana armats amb aquell mateix sentit comú i aquella mateixa passió per a l'escolta que mostren, davant del profeta Muhammad, els humils pastors o les dames nobles, totes elles persones elevades, gràcies a la paraula alcorànica, a l'estatus d'interlocutores de Déu”.

I no només a Europa. Arreu del món islàmic cada vegada són més les veus cansades d'aquest segrest interpretatiu d'una religió amb una màxima essencial: no cal intermediari entre Déu i l'ésser humà. Essència alliberadora que, paradoxalment, les autoritats religioses –un terme ja de per si qüestionable en el sentit alcorànic– l'han acabat empobriment i utilitzant-la com a eina de control i poder.

Acollir la compassió

Mohammed Arkoun (1928-2010) també va fer de la seva carrera acadèmica una denúncia de l'islam aïllat i enquistat, mancat de compassió i sobrat d'ideologia. El prestigiós islamòleg qualifica aquest tipus d'islam, on les funcions socials i ideològiques estan molt per sobre de les funcions espirituals i morals, com una secularització *de facto* que, paradoxalment, no ho sap i, per això, condemna amb violència qualsevol idea de laïcisme. “Fins i tot podem parlar de dessacralització inconscient. A l'Alcorà, la forma *Al-lah*, sense comptar els atributs *Al-Rahmān al-Rahīm*, apareix 1.697 vegades. Per contra, el terme islam només ho fa 6 vegades”, puntualitza el professor en un dels seus llibres més impor-

INCLUSIVEMOSQUE.ORG

Retrat de l'imam El-Farouk Khaki.
JUMMACIRCLE.COM

tants, *Lectures du Coran* (Albin Michel, 2006). I afegeix: “Aquestes proporcions s'han invertit en la pràctica social, política i cultural dominant des de l'entrada a l'escena històrica del discurs ideològic. Estadísticament, el referent absolut i obligat és l'islam i cada vegada menys l'Alcorà com a instància primera de l'autoritat religiosa de la qual, en teoria, depèn la legitimitat del poder”.

Més enllà dels cercles erudits, com demana Seddik, el debat ja ha arribat al carrer. I quan diem *carrer* diem *mesquita*. Lloc secular per antonomàsia en temps de l'islam dels orígens, la seva funció primera era més de centre cívic que de temple sagrat: un espai comunitari on se celebraven debats i s'arreglaven temes públics, alberg de viatgers i menjador ocasional, s'hi practicava l'esport i la poesia, s'hi estudiava i se signaven contractes... I, a més, s'hi resava. Espai, en definitiva, de trobada, ja que, de per si, a l'islam la pregària es pot fer en qualsevol lloc, cobert o a l'aire lliure, amb l'únic requisit que estigui net. Avui, i sobretot als països com aquí, on l'islam és minoria, la mesquita continua sovint guardant aquesta dimensió social. Per això, quan el debat esclata, reverberen les mesquites. I, com qui no vol la cosa, amb constància i determinació, mol-

tes d'aquestes veus cansades de tanta exclusivitat interpretativa aposten per obrir mesquites que acullin la pluralitat. En una època en què cal etiquetar-ho tot se les acostuma a denominar “mesquites inclusives”.

De Toronto a París

Algunes fins i tot ho incorporen en el nom, com la Inclusive Mosque Initiative, fundada a Londres per Tamsila Tauqir, activista amb una llarga trajectòria en temes de gènere, i Dervla Zaynab Shannahan, professora universitària i psicoterapeuta. Arran de les mateixes experiències d'exclusió com a dones musulmanes van decidir crear aquesta iniciativa, que organitza seminaris i grups de debat juntament amb les pregàries regulars del divendres al migdia, el *jumma*, on tradicionalment la comunitat es reuneix per escoltar un breu discurs de l'imam i resar plegats. A les mesquites inclusives, però, també el *jumma* és diferent. En primer lloc perquè no es practica la segregació per sexes, i fins i tot moltes d'elles tenen imams dones, un aspecte que des dels sectors més conservadors es critica. “El nostre objectiu –afirmen aquestes dues dones– és crear un lloc de culte familiar que aculli les persones independentment de la

seva creença religiosa, la seva raça, gènere, deficiències, sexualitat o estatus migratori”.

Una intenció similar la manifesta la Toronto Unity Mosque, oberta per l'imam gai El-Farouk Khaki i l'escriptor Troy Jackson: “Celebrem la diversitat, la inclusió i la dignitat inherent de tot ésser humà independentment de la identitat de gènere, l'orientació sexual, la discapacitat, etcètera. Des del maig del 2009 ens reunim cada divendres per a la pregària conjunta. El nostre servei exemplifica la noció d'autoritat compartida, ja que tots els membres ens tornem per fer la crida a l'oració, lliurar el sermó i dirigir l'oració”. I puntualitzen: “El nostre servei és accessible per Skype, ja que alguns dels nostres membres estan aïllats per temes de salut, geografia o consciència”.

Els Estats Units, Alemanya o Dinamarca també coneixen aquest fenomen cada vegada més habitual i que desperta reaccions de tota mena, malauradament no sempre pacífiques. L'última ciutat a fer-ho ha sigut París, on fa poques setmanes es va presentar la mesquita Fátima –encara en fase de recerca de finançament i impulsada per la teòloga Kahina Bahloul i el professor de filosofia Faker Korchane– i també la mesquita Simorgh, promoguda per una associació de nom poètic i revelador: Voix d'un Islam Eclairé (VIE). —

PREMI El xef Ferran Adrià, de 57 anys, ha rebut el Premi Gourmet Català 2019. El guardó reconeix la seva trajectòria professional i el paper d'ambaixador dels productes i la cuina catalans al món.

Gent

TEXT:
JOAN CALLARISSA

Neix el quart fill de Ricky Martin

El cantant porto-riqueny **Ricky Martin** ha fet pública la primera fotografia del seu quart fill, que ha servit per anunciar el seu naixement. Segons la publicació de l'artista el nen es dirà **Renn Martin-Yosef**, un cognom sorgit de la unió del de l'artista i del seu espòs, el pintor **Jwan Yosef**. “El nostre fill Renn Martin-Yosef ha nascut”, ha escrit l'artista al seu compte de la xarxa social d'Instagram en una fotografia en què se'l veu amb la seva parella sostenint el nadó. A la fotografia no se'l veu la cara a cap dels tres però sí que es veu com els dos pares somriuen.

Martin va anunciar el 28 de setembre l'arribada del seu nou fill durant un discurs al Sopar Nacional de la Campanya de Drets Humans. L'estrella de la cançó no va donar llavors cap informació de qui era la mare o quin mètode reproductiu havien utilitzat. L'anunci de l'embaràs del seu quart fill va anar seguit de tota mena de felicitacions al cantant, que sempre ha dit que li agrada les famílies nombroses.

“Estem embarassats. Estem es-

perant”, va dir aquell 28 de setembre el cantant, que no va poder contenir l'emoció sobre l'escenari. “Jwan, t'estimo. Els meus bessons bonics, **Valetino i Matteo**, us estimo amb tot el meu cor. Vosaltres sou la meua força, m'inspireu cada dia per fer el que estic fent”, va dir en aquella ocasió. “La Lucía, la meua nena, que no és aquí amb nosaltres, s'ha quedat a casa amb l'àvia, és la llum de la meua vida. I, per cert, estem embarassats! Estem esperant un nadó! M'encanten les famílies grans”, va destacar.

La formació de la ja nombrosa família de Martin va tenir un punt àlgid quan l'artista va anunciar el gener del 2018 que s'havia casat amb el seu xicot, el pintor sirí de nacionalitat sueca Jwan Yosef, amb qui mantenia una relació des del 2016. Al maig, Martin va recórrer a Instagram també per mostrar una fotografia en què mostrava per primer cop la seva filla, que segons Efe és adoptada. Els bessons, nascuts el 2008, van ser fecundats mitjançant un ventre de lloguer. —

FIRMA FOTO

Homenatge gastronòmic a Pla

L'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició retrà homenatge a la figura de **Josep Pla** al restaurant el Motell de l'Empordà el dia 12 de novembre. L'esdeveniment consistirà en un dinar elaborat pel xef **Jaume Subirós** i l'acadèmic **Josep Vilella** en aquest establiment, del qual l'escriptor va ser client molts anys. Durant l'acte també hi intervindrà el xef **Josep Rocca**. L'elecció de Pla es deu al fet que “cap literatura europea ha produït un escriptor que, fent literatura –no receptaris–, hagi parlat tant del menjar i li hagi dedicat llibres memorables”, expliquen des de l'acadèmia. *El que hem menjat*, *Cinc històries del mar* o *El meu país* són algunes de les obres de Pla reconegudes pel pes que hi te de la gastronomia. —